

Kriminalomsorgen

Rundskriv

Nr:
KDI 4/2015

Vår ref.:
201422559-1

Dato:
23.02.2015

RETNINGSLINJER FOR FUNKSJON SOM BARNEANSVARLIG I KRIMINALOMSORGEN

1. Formål med funksjonen som barneansvarlig

Det følger av straffegjennomføringsloven § 3 at "Barns rett til samvær med sine foreldre skal særlig vektlegges under gjennomføringen av reaksjonen." Videre følger det av forskrift til lov om straffegjennomføring § 1-3 at det skal tas særlig hensyn til hva som er til barnets beste ved avgjørelser som gjelder domfelte eller innsatte som har ansvar for eller regelmessig samvær med sine barn. Barnekonvensjonens regler om å vektlegge hensynet til barnets beste kommer til uttrykk gjennom straffegjennomføringslovens regler og prinsipper.

Kriminalomsorgen må sørge for at hensynet til barn vurderes og vektlegges i samsvar med gjeldende regelverk, samt at barns møte med kriminalomsorgen oppleves så positivt som mulig. Funksjonen som barneansvarlig ved samtlige fengsels- og friomsorgsenheter er et av virkemidlene for å sikre at kriminalomsorgen ivaretar barneperspektivet.

Leder ved den enkelte enhet er ansvarlig for at ordningen blir etablert og at det tilrettelegges for utøvelsen av funksjonen.

Barneansvarlig skal ha en koordinerende rolle i spørsmål knyttet til ivaretagelse av barn som pårørende i kriminalomsorgen. Det innebærer at barneansvarlig skal fremme barneperspektivet i sin enhet. Barneansvarlig har et særlig ansvar for at det utarbeides gode rutiner i enheten, basert på hvordan man, innenfor kriminalomsorgens ansvarsområde, kan ivareta målgruppens behov.

2. Hvem kan være barneansvarlig?

Funksjonen som barneansvarlig kan være tillagt enhver tilsatt i kriminalomsorgen. Det avgjørende er at vedkommende har personlig egnethet og engasjement for rollen. Av hensyn til sammenheng og kontinuitet i arbeidet, bør ansvaret for ivaretagelsen av funksjonen ikke spres på mange tilsatte, slik at det er tydelig hvem på enheten som fyller denne rollen.

Barneansvarlige må inneha kunnskap og kompetanse om følgende emner:

- Barn og familiers situasjon når et familiemedlem gjennomfører straff.
- Samtale- og kommunikasjonsferdigheter overfor barn og deres omsorgspersoner.
- Aktuelt regelverk relatert til barn, barnevern, taushetsplikt, informasjonsutveksling med barneverntjenesten o.a.
- Gjeldende rutiner, prosedyrer og retningslinjer i arbeidet med barn som pårørende.
- Aktuelle hjelpeinstanser og aktører for barn og unge.

Leder ved den enkelte enhet er ansvarlig for at barneansvarlige får tilbud om nødvendig opplæring.

3. Målgruppen for barneansvarliges arbeid

Målgruppen for barneansvarlige er først og fremst barn av innsatte og domfelte som har særskilte rettigheter etter straffegjennomføringsloven § 3. Barneansvarliges arbeid skal imidlertid ikke begrenses av den formaliserte omsorgssituasjonen. Derfor omfatter målgruppen også andre nærstående barn som vil kunne bli berørt av fengsel eller straffegjennomføring. Dette kan for eksempel være ved at barn kommer på besøk i fengsel eller at de oppholder seg i boligen til domfelte som gjennomfører straff i samfunnet.

4. Barneansvarliges oppgaver og funksjoner

Barneansvarlig skal ha en koordinerende funksjon, for å sikre at hele enheten ivaretar barneperspektivet i tråd med gjeldende regelverk. Det er derfor ikke nødvendigvis den barneansvarlige som ivaretar hver enkelt av de ulike oppgaver relatert til barn, men vedkommende skal ha et overordnet perspektiv og være en pådriver for dette arbeidet internt. Barneansvarlig ved hver enhet skal gis rom og mulighet for å utvikle funksjonen i samsvar med lokale behov.

Sentrale oppgaver for barneansvarlig kan for eksempel være å:

- Fremme barneperspektivet i enheten, både i hverdagen og når det utvikles praksis og rutiner.
- Bistå med informasjon, råd og veiledning overfor barn som påvirkes av straffegjennomføring og fengsel, domfelte og barnas omsorgspersoner i det daglige.
- Sørgе for at aktuelt informasjonsmateriale er tilgjengelig for domfelte, barna, barnas pårørende og eventuelt andre.
- Opparbeide seg og dele kompetanse vedrørende barn og særlig barn som pårørende av domfelte og innsatte.
- Bistå andre tilsatte ved vurderinger knyttet til barnets beste i enkeltsaker.
- Utarbeide og følge opp rutiner for samhandling med samarbeidspartnere internt og eksternt, både offentlige instanser og frivillige organisasjoner.
- Arbeide for å få til best mulig rammer rundt besøk i fengsel og på friomsorgskontor.

5. Ikrafttredelse

Rundskrivet trer i kraft straks.

Med hilsen

Marianne Vollan
direktør

Heidi Bottofs
avdelingsdirektør